

Helsinki, 5.12.1951.

1249/172.

Suomen Laivanvarustajain Yhdistys r.y.
B. Esplanadik. 22.
Helsinki.

Ohellisena lähettämme jäljennökset Keritoimi Oy:lle kuuluvan s/s "Kirston" radiosähkötäjän Reino Leppärannan liitollemme osoittamista kirjelmistä joista yksi on päivätty 5/11 ja kaksi 1/12-51.

Kuten 5/11 päivätyistä kirjelmistä selviää, on s/s "Kirston" päällikkö vaatinut radiosähkötäjää tekemään merellä ylitöitä maksamatta siitä tulevia korvauksia. Kun aikaisemmin on p.o. päällikön ja radiosähkötäjän välillä ollut henkilökohtainen suullinen sopimus siitä, että sähkötäjä saa vapaata Suomen satamissa korvaukseksi merellä suoritetuista ylitöistä ja meripyhistä, ei tätäkään ole noudatettu vaan on sähkötäjän saama vapaa-aika eräissä tapauksissa vähennetty hänen vuosilomastaan.

Edelleen on päällikön määräyksestä vedetty radioaseman antenni alas laivan ollessa merellä, joten sähkötäjä ei ole voinut suorittaa hänelle kuuluvaa ilmoittamisvelvollisuutta rannikkoradioasemalle laivan satamaan tulokajasta.

Myös päällikön käyttäytyminen hänen rikkoessaan radioaseman oven kirjelmässä mainituissa olosuhteissa antaa käsityksen hänen sopimattomuudestaan toimimaan laivan päällikkönä.

Joulukuun 1 päivänä päivätyssä kirjelmässä ilmoittaa sähkötäjä lisäksi, että päällikkö on kieltäytynyt maksamasta hänelle ylitökorvauksia marraskuulta 1951, yhteensä 1963 mk. Samoin, että hän ei ole vieläkaan saanut korvausta lomapäivien vähentämisestä ajalta 28/5-5/6 1951, vaikka on ilmoittanut asiasta Keritoimi Oy:lle.

Toisesta joulukuun 1 p:nä päivätyssä kirjelmässä ilmoittaa radiosähkötäjä "oppiranta, että laivan ollessa Ruotsissa Hudikevällissa on laivan 1 perämies Pauli Johannes Lammi käyttäytynyt väkivaltaisesti häntä kohtaan, eikä laivan päällikkö, tapauksen ainoana silminnäkijänä ole sähkötäjän pyynnöstä huolimatta ryhtynyt suorittamaan asiassa tutkimuksia.

Yllesitötyn lisäksi olemme saaneet tietää, että s/s "Kirston" päällikkö on tänä vuonna mm. tammikuussa pahoinpidellyt laivalla "Lurua" ent. emännöitsijää ja ent. messityttöä Lontoossa sekä myöhemmin erästä trimmaria käsitellyt kovakouraisesti, asianomaisten ilmoittamatta rettelöiden pelosta näistä tapahtumista omalle järjestölleen. Tyytymättömyksiä olosuhteisiin laivalla ovat nyttemmin I ja II konemestari sekä III perämies irtisanoutuneet ja samoin aikaisemminkin olleet perämiehet samoin kuin miehistö ovat lyhyin väliajoin irtisanoutuneet toimitaan. Myös nämä esimerkit osoittavat p.o. päällikön omavaltaista käyttäytymistä laivalla.

Käikkeen edelläesitettyyn viitaten pyydämme Suomen Laivanvarustajain Yhdistystä kiireellisesti suorittamaan asiassa tutkimukset ja ryhtymään tarpeelliseksi katsomiinsa toimenpiteisiin sekä ilmoittamaan niistä meille.

Jäljennökset näistä kirjelmistä olemme lähettäneet myös toisille merenkulkij järjestöille.

Kunnioittaen

E. K.

Erikki Koivisto.

Suomen Radiosähköttäjälitto r.y.

Helsinki.

Tyytymättömykseni laivamme "Iriston" päällikön väärinkäytöksiin pyydän kohteliaimmin esittämään seuraavat asiat.

Kähtieksämme Lyypekiötä 1.11.51 klo 11.45 Gmt oli määräsatama Nordenham. Mainitan päivän iltana päällikkö sanoi minulle, ettei ylityksiä saa tulla. (Ei hän ennenkään ole ylityksiä maksanut kuin kerran Turussa ja silloinkaan mitään olisi pitänyt). Noudatin määräystä, enkä antanut tapani mukaan miehistöluotteloja.

Kuitenkin yöllä 2.11. klo 00.34 Gmt huusi päällikkö: "Kipinä, missä miehistölistat ovat." Annoin 2 kpl listoja, jotka olin vapaa-aikani oma-aloitteisesti kirjoittanut. Kuunteluaika oli päättynyt jo klo 22.00 Gmt.

Saavuttuamme Bremerhavenin reitille yöllä 3.11 oli päällikkö antanut yövahtina olleelle kansipojalle määräyksen herättää minut. Ihmettelin miksi herätys tapahtui klo 05.14 Gmt kun päivätyö alkoi vasta 08.00 Gmt. Noin klo 08.30 Gmt oli päällikkö käskenyt laskemaan puolimatruusin antennin alas, jolloin kielsin laskemasta sitä, koska emme olleet saapuneet satamaan. Kiellostani huolimatta oli antenni laskettu alas ja qtp (rannikkoradioasemalle annettava satamaantuloilmoitus) jäi antamatta.

Tämän jälkeen päällikkö vaati kaikki listat kirjoitettaviksi ja ilmoitinkin tekeväni sen palkkiota vastaan tai aikana jolloin se ei tule ylityksiä ilman korvausta. Jolloin hän huusi: "Kipinä kieltäytyy tekemisestä työstä". Suljin oveni koska oli kuunteluaika, mutta kapt. ei yrityksiäni huolimatta saanut oven auki vaikka avain oli ulkopuolella. (Viollut jo toista vuotta huonossa kunnossa ja vaikeasti avattavissa) Tämän jälkeen läi päällikkö metrin mittaisella lankalla oven halki ja vaati papereita itselleen. Annoin ne hänelle, saapuville oli konepäällikkö, joku perämiehistä sekä toinen matruuseista. Laiva saapui klo 19.00 Nordenhamiin.

Mainittakoon tässä yhteydessä, että päällikkö on suullisesti sopinut kanssani, kun suoritan tarvittavat kirjoitustyöt myös merellä ilman ylitysmaksua saan olla satamissa vapaana jos ei ole mitään työtä. Tämä sopimusta hän on myös rikkonut viime keväänä, koska en saanut kotisatamassa vapaata kuin yhden päivän ja seuraavassa satamassa, Toppilassa, sain 8 vrk., mutta vähennettiin loma-ajasta ja täten koitui huomattava vahinko minulle koska oli täten matkustettava Turkuun.

Kdellä esittämäni viitaten ja kun on ilmennyt muitakin rikkomuksia, jotka yhdessä mainittujen kanssa asettavat lain säätämisen turvallisuuden ja ennen kaikkea työrauhan kyseenalaiseksi, pyydän liittoa tutkimaan asian ja saattamaan rikkojan rangaistukseen tai ainakin ojennukseen vastaisen viralle.

Kunnioittaen

Reino Toppilanta

1951.11.05

Jäljennös.

Hudiksyall , 1.12.51.

Suomen Radiosähköttäjiliitto r.y.

Helsinki.

Annoin eilen II perämiehelle ylitystuntini marraskuulta ja pyysin esittämään päällikölle ne muitten ylityslistojen ohella, mutta päällikkö ei ottanut niitä vastaan ja koska hänen kanssaan ei voi muutenkaan niistä palkka-asiasta keskustella.

Käynnyn liiton puoleen ja pyydän ottamaan laivanvarustajainyhdistykseen yhteys ja selvittämään seuraavaa: Marraskuun ylityöt sekä touko- ja kesäkuun vaihteessa tapahtunut lomapäivien vähentäminen, johon olen jo aikaisemmin kirjeessä viitanut. Lomaa on laskettu ajalla 28.5 - 5-6.51 , 9:n päivän lomana ruokarahaa (huom arkipäiviä 8) Enkä ylläolevaa vähennystä ole voinut hyväksyä, sillä olen myös Meritoimi Oy:lle ilmoittanut, josta ilmoittamisesta on päällikkö ollut käärmeissään. Mutta en voi muuttaa kantaani asiassa, koska päällikkö aikaisemmin tekemässä sopimuksen mukaan ei ole oikeutettu laskemaan tällaista lomaksi, koska se on vasta merellä suoritettujen ylitysten korvausta. Sitäpaitsi nämä vapaut eivät vastaa lähinnä kean suoritettujen töiden tuntimäärää koska alus ei ole vilpysatamissa kuin parista neljään vuorokautteen ja ulkomaan satamissa ei ole voinut kirjoitus- ja laskutöiden vuoksi odes meripyhä aina viettää, vaikka muille on tällaisissa tapauksissa maksettu rahallinen korvaus.

Siihin aikaisemmin suoritettuihin ylityksiin en katso olevan syytä puuttua, koska en ole niistä aikaisemmin maininnut, mutta aluksen liikkuvinen ilman sähköttäjää ja ilman Merenkulkuhallituksen erivapautta olisi tutkittava koska siihen ilmeisesti liittyy lisäksi Radiopuhelimen hoitajan todistuksen väärinkäyttö.

Sekä olisi tärkeätä pyytää Merenkulkuhallituksen suostuttamaan kirjaston laivapäiväkirjojen ja ylityspäiväkirjojen tarkastus, koska niistä ilmenee niihin tehdyt mahdolliset virheet ja todenvastaiset merkinnot ja todistajat.

Kunnioittaen
Reino Leppäranta
Rad.sähkö. s/s Kiristo.

Jäljennöksen oikeaksi todistavat:

Ylitö t marraskuussa.

6.11	Alus lähtenyt klo 00.30 Saksanaikaa	2 t
11.11	Satamantulo 2 t a 100 f	4 t
16.11	Kirj.m reillä mieh.listoja	2 t
26.11	Lähtöpvä	2 t
30.11	Tulopvä, kirj.list ja	1 t
	Yht.	10 t
		=====

Tuntipalkka a 196:27 = Mk.1963:-

Hudikevää, 1 p:nä joulukuuta 1951

Reino Leppäranta
Rad.sühk. s. s Airisto

Jälgennõksen oikeaksi todistavat:

Suomen Radiosähköttäjiliitto r.y.

Helsinki.

Tänä iltana noin klo 18.40 Ruotsin aikaa, menin I perämiehen (Pauli Johannes Lamm, synt. 17.3.18 Vähäkylässä, kirj. Raumalla) hyttiin ja pyysin häneltä saada rahaa, koska hän oli jaannut muille päällystön kuuluville. Hän vastasi, että hän sai 600 Ekr. ja muiten piti mennä päälliköltä hakemaan. Kun kysyin syytä miksi Lamm ei minulle samalla antanut, sanoi hän korotetulla äänellä: "Ulos ovesta", jolloin poistuin välittömästi, mutta ovia aukaistessani ja ollessani selin häneen hyökkäsi hän tuoliltaan ja tarttui molemmiin käsiin kuristeen kurkkuuni ja kaaduin eteenpäin, sain kuitenkin lähellä olevasta pelastusveneestä otteen ja pyysin edelleen jaloillani, mutta kun olin tukehtumaisillani perämiehen kuristaessa takaapäin en voinut tehdä vastarintaa. Sain kuitenkin tulemaan korisevaa ääntä ja päällikkö tuli paikalle, koska hän asui aivan pelastusveneen kohdalla, alhaalla. Silloin perämies irroitti ottensa ja lakkasi nukiiloimasta.

Sanoin päällikölle, joka sen enempää piittaamatta oli mennyt konepäällikön hyttiin, että hän pyytäisi poliisiviranomaisia selvittämään tämä pahoinpitely. Mutta päällikkö vastasi vain, että selvittäkää itse asiansa.

Ja niinollen pyydän, että liitto ilmoittaisi Laivapäällystöliitolle ja Merenkuluntarkastajalle tapahtuneesta ja pyytäisi suorittamaan asiassa tutkimus sekä vaatimaan puolestani ankaraa rangaistusta perämies Lammelle, koska tapahtuma on rinnastettava murhayritykseen sekä aluksen päällikkö myös vastuuseen, koska hän ei ole aluksen päällikkönä tehnyt yhtään mitään asian hyväksi ainoana silminnäkijänä tapahtuma-aikana.

Lisäksi on mainittava, että perämies Lamm ei ole ollut alkoholin vaikutuksen alaisena. Mutta kerran viime lokakuun lopussa hän myös syytti selviättäessä löi takaapäin selkääni ruokailusta poistuessani, mutta käännähdin nopeasti ympäri ja puolustauduin, venekannelle mennessään mumisi "Kyllä mä vielä selkään sulle annan. Tämä tapahtui lybeckissä ollessamme.

Kunnioittaen

Reino Leppiranta

Rad.sähkö. s/s "Iristo"

Jäljennöksen oikeaksi todistavat:

Helsinki, 20.12.1951.

1779/185.

Suomen Laivanpäälystöliitto r.y.
Hietalahdenranta 15.
Helsinki.

Viitaten kuluvaan joulukuun 5 p:nä Teille lähettä-
mämme kirjelmään No 1250/175 sekä sen mukana olleeseen
liitteeseen jossa selostettiin s/s Airiston I perämiehen
Pauli Johannes Lammien väkivaltaista käyttäytymistä laivan
radiosähkötäjää Reino Leppärantaa kohtaan, lähetämme
ohellisena jäljennöksen mainitun pahoinpitelyn seurauksia
tutkineen Eudiksvallin v.t. kaupunginlääkärin Bertil Er-
waldin antamasta lääkärintlausunnosta liitteeksi edellä-
mainittuun kirjelmäämme.

Kunnioittaen

SK.

liite.

Radiosähköttäjä Heino Leppäranta,
s/s Airisto.

Sain tänään 28.12 päivätyn kirjeenne. Olen keskustellut asiassa rikospoliisin kanssa. He ilmoittivat, ettei heillä ole mitään mahdollisuutta lähettää kuulustelijaa tässä tapauksessa ulkomaille ja että parasta suorittaa kuulustelu Tanskassa laivan tultua sinne. Kuten jo Teille aikaisemmin ilmoitin, olisi ollut parasta suorittaa kuulustelu jo heti kuulustellussa niin olisi se tullut tuoreeltaan selvitettyksi. Olen saanut lääkärin todistuksenne, josta lähetin jäljennöksen S. Laivanvarustajain Yhdistykselle, alkuperäinen on hallussani.

Olen saanut perämies Lammilta kaksikin kirjettä. 17/12 päivätyssä kirjeessä hän kirjoittaa mm näin Teistä: ~~XXXXXX~~

"Hän oli noutanut messistä ison leikkuveitsen ja uhannut sillä aluksen stueritti Hellmannia sanoen: "Tämä pistetään vielä sinunkin sisuksiisi". Aluksen donkeyman Adolfssonin ilmoituksen mukaan oli hän kannella "heiluessaan" uhannut veitsellä myöskin aluksen I konemestaria ja allekirjoittanutta."

19/12 päivätyssä kirjeessä perämies Lammi, joka tällöin oli jo saanut jäljennöksen kirjeestänne yhtiön kautta, jyrkästi kieltää väitteenne pahoinpitelystä. Siinä kirjeessä hän vielä toistaa edellämäinotuksessa kirjeessä ilmoittamansa uhkailun seuraavilla sanoilla:

"Sähköttäjä Leppärannan veitsellä uhkailu samana iltana on kuitenkin todistettu tosiaksi, vaikka hän sen jyrkästi kieltäikin. Uhkaus kohdistui aluksen stuerittiin, I mestariin ja allekirjoittaneeseen."

Kirjeen alaosassa on vielä seuraava lisäys:

"Sen kertomuksen osan, mikä koskee sähköttäjän puukotusuhkauksia todistavat seuraavat kuulijat:

E.Adolfsson
donkeyman

E.Hellman
stueritti

S.Brunow
III perämies.

(Nimet olivat omakätisesti allekirjoitetu)

Liitteenä edelliseen kirjeeseen oli vielä SR:lle osoitettu kirjelmä jossa yksimielisesti paheksutaan Teidän käyttäytymistä laivassa yleensä. Tämän kirjelmän olivat allekirjoittaneet omakätisesti seuraavat:

M.Hyvönen, H.Lötjönen, K.Hyypiö, Pauli Lammi, O.Kallava ja S. Brunow.

Ylläolevat otteet olen katsonut asialliseksi antaa tietoonne, että tiedätte olevan painostuksen alaisena kaikkien toisten päälliköiden kuuluvien taholta, mutta mielestäni olisi viisainta jos ette antaisi asia omaisten tietää siitä että olette saaneet nämä otteet heidän kirjeestänne tietoonne, sillä se vain pahentaisi asiaa tässä vaiheessa. Parasta Teidän pyytää asiassa Tanskan poliisia suorittamaan kuulustelut. Tietenkin voitt jättää kuulustelujen suorittamisen sitten kun laiva joskus tulee Suomeen, mutta se on Teidän asianne miten haluatte. Olisi parasta välttää lisäriitaisuuksia sillä mielestäni se vain pahentaisi asiaa. Kun olen saanut S. Laivanvarustajain Yhdistykseltä vastauksen asiassa, ilmoitan siitä silt Teille.

Sain juuri toisen kirjeenne, päivätty 27.12. Varaan Radioganaston Teille ja matrikkeleja on vielä saatavissa. Kun nyt tulette siis Suomeen tammikuun puolivälissä, silloinhan voitte itse tehdä ilmoituksen asiassa rikospoliisille elleste ole järjestäneet kuulustelua Köpenhaminassa. Mikäli teette sen itse Suomessa, niin kuulustelu toisten suhteen voi silloin tapahtua vasta sitten kun laiva tulee Suomeen ja silloin voisi jo olla tapahtunut vaihdoksia laivassa joten kaikkien kuulustelaminen voisi olla vaivaa.

Olen ilmoittanut Merenkulkuhallitukselle siitä Airiston tekemästä matkasta ilman sähköttäjää.

Valaitusakkujen huolto ja lataus eivät kuulu sähköttäjälle, joten niiden hoitamisesta olette oikeutettu saamaan ylityökorvauksen. Koettakaa saada radiotarkastaja Köpenhaminassa laivaan että saisi sen lataustaulun valaistusakkujen osalta muutetuksi muualle.

Hyvää uutta vuotta, parin viikon p rästää kai sitten tavataan,
tervehtien